

TvA 2014/28: Vordering tot vernietiging arbitraal vonnis. Schending disclosure-verplichting arbiter. Toepassing Nordström-arrest. Art. 1034, 1065 l...

Instantie:	Rechtbank Rotterdam	Datum:	11 mei 2011
Magistraten:	mrs. R.J.A.M. Cooijmans, M. Fiege en S.C.C. Hes-Bakkeren	Zaaknr:	340848 / HA ZA 09-2955
Conclusie:	-	LJN:	BQ6204
Noot:	mr. M.C. van Leyenhorst	Roepnaam:	-
Brondocumenten:	ECLI:NL:RBROT:2011:BQ6204, Uitspraak, Rechtbank Rotterdam, 11-05-2011		

Brondocument: Rb. Rotterdam, 11-05-2011, nr 340848 / HA ZA 09-2955

Essentie

[Naar boven](#)

Vordering tot vernietiging arbitraal vonnis. Schending disclosure-verplichting arbiter. Toepassing Nordström-arrest. Art. 1034, 1065 lid 1 sub c en d Rv. In reconventie vordering tot schadevergoeding wegens niet vrijwillig nakomen arbitraal vonnis (afgewezen).

Samenvatting

[Naar boven](#)

Rechtbank past Nordström-arrest toe op vordering tot vernietiging van een arbitraal vonnis wegens vermeend gebrek in onafhankelijkheid en onpartijdigheid van een arbiter. Schending van disclosure-verplichting door arbiter heeft geen zelfstandige betekenis bij beoordeling vernietigingsvordering en voorkomt geen onverkorte toepassing van Nordström-leer.

Partij(en)

[Naar boven](#)

Bureau Veritas-Inspection-Valuation Assessment and Control-BIVAC B.V.,
eiseres in conventie, verweerster in reconventie,
advocaat: mr. G.J. Meijer
tegen
[gedaagde]
gedaagde in conventie, eiser in reconventie,
advocaat: mr. M.P.J. Smakman

Uitspraak

[Naar boven](#)

Het vonnis van de Rechtbank

Partijen zullen hierna Bivac en [gedaagde] genoemd worden.

1. De procedure

(...)

2. De feiten

- 2.1. Bivac is een Nederlandse onderneming. Moeder en houdstermaatschappij van Bivac is de vennootschap naar Frans recht Bureau Veritas S.A.
- 2.2. [gedaagde] is een onafhankelijke adviseur in Venezuela die zijn deskundigheid en zijn (plaatselijke en internationale) contacten – in het bijzonder de contacten met de Venezolaanse overheid – ten dienste van ondernemingen stelt.

- 2.3. Op 19 april 2002 zijn Bivac en [gedaagde] een overeenkomst aangegaan (hierna: de overeenkomst). Op 12 september 2005 heeft [gedaagde] een nota aan Bivac gezonden, waarmee uit hoofde van de overeenkomst een vergoeding van \$ 2.625.569 werd gefactureerd. Bivac heeft geweigerd deze factuur te voldoen.
- 2.4. Op 13 december 2005 heeft [gedaagde] ingevolge de in de overeenkomst opgenomen arbitrageclausule een arbitrage aanhangig gemaakt bij de International Chamber of Commerce (hierna: ICC). De plaats van arbitrage was Rotterdam. [gedaagde] heeft de Zwitserse advocaat [persoon 1] (hierna: [persoon 1]) als arbiter aangewezen en Bivac de Zwitserse advocaat [persoon 2] (hierna: [persoon 2]). Het Arbitragehof van het ICC heeft de Belgische advocaat [persoon 3] tot voorzitter van het scheidsgerecht benoemd. [gedaagde] werd in de arbitrageprocedure bijgestaan door de Zwitserse advocaat [persoon 4] (hierna: [persoon 4]).
- 2.5. [persoon 1] en [persoon 4] zijn beiden betrokken geweest bij de oprichting van de vennootschap met winsttoegmerk Chambre Indépendente de Conciliation en de Médiation SARL (hierna: CICM) op 22 oktober 1996. Het doel van CICM was het bevorderen van conciliatie en mediation mechanismen, met inbegrip van de publicatie van documenten over deze vormen van geschillenbeslechting, het organiseren van conferenties en symposia alsook het creëren van een Onafhankelijke Kamer voor Conciliatie en Mediation en het zorgen voor het financiële en administratieve management daarvan. [persoon 1] en [persoon 4] zijn beiden (samen met nog twee anderen) tot op heden beherend vennoot van CICM. [persoon 2] is één van de 30 door CICM geaccrediteerde arbiters.
- 2.6. [persoon 1] en [persoon 2] hebben voorafgaand aan de arbitrage een “statement of independence” getekend, welke als volgt luidt:

“I am independent of each of the parties and intend to remain so, to the best of my knowledge there are no facts or circumstances, past or present, that need be disclosed because they might be of such nature as to call into question my independence in the eyes of any of the parties.”

[persoon 1] heeft geen melding gemaakt van de relatie die hij met [persoon 4] heeft. Op het curriculum vitae van [persoon 2] stond vermeld dat hij lid was van CICM.

- 2.7. Het scheidsgerecht heeft op 28 november 2008 een arbitraal vonnis gewezen, waarin Bivac is veroordeeld tot betaling aan [gedaagde] van commissie ad (in hoofdsom) \$ 2.345.926,53, te vermeerderen met rente, een schadeloosstelling, arbitragekosten en verdedigingskosten, onder afwijzing van de reconventionele vordering van Bivac (hierna: het arbitrale vonnis).
- 2.8. Het Tribunal de Grande Instance de Paris heeft op 20 maart 2009 in Frankrijk exequatur verleend aan het arbitrale vonnis.
- 2.9. Bij beschikking van 29 april 2009 heeft de rechtbank Rotterdam het verzoek van Bivac tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het arbitrale vonnis afgewezen en [gedaagde] bevolen zekerheid te stellen ten behoeve van Bivac voor een bedrag van € 275.000,-. Het hof 's-Gravenhage heeft bij beschikking van 9 februari 2010 de beschikking van de rechtbank vernietigd voor zover het het bevel tot zekerheidstelling betreft en voor het overige bekrachtigd.
- 2.10. Bivac heeft op 28 februari 2010 ter uitvoering van het arbitrale vonnis een bedrag ad \$ 3.819.823,25 (zijnde € 2.801.763,95) en een bedrag ad CHF 173.986,95 (zijnde € 162.011,43) betaald aan [gedaagde], welke bedragen door hem op 5 maart 2010 zijn ontvangen.

3. Het geschil

in conventie

- 3.1. Bivac vordert na wijziging van eis – samengevat – bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad het arbitrale vonnis te vernietigen en [gedaagde] te veroordelen tot terugbetaling aan Bivac van al hetgeen Bivac op basis van het arbitrale vonnis heeft betaald en/of voldaan en/of door [gedaagde] op basis van het arbitrale vonnis is geïnd, te vermeerderen met de wettelijke rente, dan wel [gedaagde] te veroordelen tot vergoeding van de door Bivac geleden schade als gevolg van de tenuitvoerlegging van het arbitrale vonnis, met veroordeling van [gedaagde] in de kosten van het geding.

- 3.2. [gedaagde] voert gemotiveerd verweer en heeft geconcludeerd tot afwijzing van de vordering met veroordeling van Bivac in de proceskosten.
- 3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

in reconventie

- 3.4. [gedaagde] vordert samengevat – bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad:

Primair:

- te verklaren voor recht dat [gedaagde] de van Bivac op of omstreeks 5 maart 2010 ontvangen bedragen met recht heeft geïmputeerd op de executie- en rentekosten ad € 970.000 per 31 maart 2010;
- Bivac te veroordelen tot betaling aan [gedaagde] van \$ 970.000, te vermeerderen met de wettelijke handelsrente, alsmede alle na 1 april 2010 gerezen buitengerechtelijke- en rentekosten, alsmede een bedrag ter vergoeding van de (andere) door [gedaagde] gemaakte (executie)kosten;

Subsidiair:

- Bivac te veroordelen tot betaling aan [gedaagde] van \$ 970.000, te vermeerderen met de wettelijke handelsrente, alsmede alle na 1 april 2010 gerezen buitengerechtelijke- en rentekosten, alsmede een bedrag ter vergoeding van de (andere) door [gedaagde] gemaakte (executie)kosten, te vermeerderen met de wettelijke rente;

Meer subsidiair:

- Bivac te veroordelen tot betaling aan [gedaagde] van een door de rechtbank te bepalen bedrag ter vergoeding van de (andere) door [gedaagde] gemaakt (executie)kosten, te vermeerderen met de wettelijke rente; met veroordeling van Bivac in de proceskosten.
- 3.5. Bivac voert gemotiveerd verweer en heeft geconcludeerd tot afwijzing van de vordering met veroordeling van [gedaagde] in de proceskosten.
- 3.6. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

in conventie en in reconventie

- 4.1. De rechtbank stelt allereerst vast dat titel 1 van boek 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering op het onderhavige geschil van toepassing is, nu de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen (artikel 1073 Rv). Op grond van artikel 16 van de overeenkomst is de overeenkomst onderworpen aan Nederlands recht. Partijen zijn hier ook van uitgegaan. (...)
- 4.4. Bivac heeft de volgende gronden aan haar vordering tot vernietiging van het arbitrale vonnis ten grondslag gelegd:
- 1) Het scheidsgerecht heeft zich niet aan zijn opdracht gehouden (artikel 1065 lid 1 c Rv), hetgeen voortvloeit uit:
 - de ongelijke behandeling van partijen (schending van artikel 1039 lid 1 Rv);
 - de schending van artikel 1034 Rv en artikel 7 ICC reglement (disclosure-verplichting).
 - 2) Het vonnis, of de wijze waarop dit tot stand kwam, is in strijd met de openbare orde of de goede zeden (artikel 1065 lid 1 e Rv), hetgeen voortvloeit uit:
 - de schending van artikel 1039 lid 1 Rv (gelijke behandeling);
 - de partijdigheid/afhankelijkheid van de arbiters.
- 4.5. De rechtbank stelt voorop dat in zijn algemeenheid geldt dat zij bij haar onderzoek of grond tot vernietiging van een arbitraal vonnis bestaat terughoudendheid dient te betrachten. Een vernietigingsgrond mag niet worden gebruikt als een verkapt hoger beroep. Bovendien brengt het algemeen belang bij een effectief functionerende arbitrale rechtspleging mee dat de burgerlijke rechter slechts in sprekende gevallen dient in te grijpen in arbitrale beslissingen. De

rechtbank zal de door Bivac aangevoerde vernietigingsgronden tegen deze achtergrond beoordelen.

- 4.6.** Ter zake de hiervoor onder 1) vermelde vernietigingsgrond heeft Bivac aangevoerd dat arbiters partijen in de arbitrage niet op gelijke voet hebben behandeld, hetgeen blijkt uit het feit dat het scheidsgerecht door een medewerker van [persoon 4] uit het Spaans vertaalde documenten heeft toegelaten als bewijs, terwijl Bivac hiertegen bezwaren had geuit, en voorts in strijd met Procedural Order 9 op 7 januari 2008 heeft toegestaan dat [gedaagde] nog producties indiende. Daarnaast heeft Bivac aangevoerd dat [persoon 1] een zakelijke en persoonlijke relatie had met [persoon 4], welke relatie hij niet heeft medegedeeld, terwijl dit op grond van artikel 7 lid 2 van het ICC Reglement, artikel 1034 Rv en de IBA Guidelines wel had moeten. [persoon 2], die als arbiter verbonden was aan CICM, heeft geen melding gemaakt van het feit dat hij [persoon 4] en [persoon 1] kende.

[gedaagde] heeft gemotiveerd betwist dat het scheidsgerecht zich niet aan zijn opdracht heeft gehouden.

- 4.7.** De rechtbank overweegt als volgt. De door Bivac aangevoerde feiten en omstandigheden zien op de formele zijde van de opdracht van het scheidsgerecht, te weten de wijze van procederen. De hiervoor onder 4.5 vermelde terughoudende toetsing brengt met zich dat niet elke overtreding van de procedureregels een vernietigingsgrond oplevert. De schending moet van substantiële betekenis zijn.

Wat betreft het accepteren van de door een medewerker van [persoon 4] vertaalde documenten, kan niet gezegd worden dat het scheidsgerecht partijen hierdoor niet op gelijke voet heeft behandeld. Als onbetwist staat vast dat de bewuste medewerker een beëdigd vertaler was, zoals was voorgeschreven in Procedural Order 1. Gesteld noch gebleken is dat de vertaling onjuistheden bevat. Voorts is gesteld noch gebleken dat door Bivac of in haar opdracht opgestelde vertalingen door de arbiters zijn geweigerd.

Wat betreft Procedural Order 9 heeft het scheidsgerecht in het arbitrale vonnis onder 6.2.3 en 6.7 uitvoerig gemotiveerd waarom de door [gedaagde] op 7 januari 2008 ingediende documenten zijn geaccepteerd. De hiervoor vermelde terughoudende toetsing brengt met zich dat de rechtbank niet kan treden in de vraag of deze beslissing juist is geweest. In ieder geval kan niet gezegd worden dat het scheidsgerecht hiermee zijn opdracht heeft geschonden. Evenmin kan op grond hiervan aangenomen worden dat het hierdoor partijen niet op gelijke voet heeft behandeld.

Aan het niet naleven van de disclosure-verplichting komt naar het oordeel van de rechtbank in het kader van onderhavige vernietigingsgrond geen zelfstandige betekenis toe. Deze verplichting dient ertoe te waarborgen dat er sprake is van onpartijdige en onafhankelijke rechtspleging. Indien dit niet het geval is geweest, dient het vonnis vernietigd te worden omdat dit, of de wijze waarop dit tot stand kwam, in strijd is met de openbare orde of de goede zeden (artikel 1065 lid 1 onder e Rv). Bivac heeft ook een beroep gedaan op deze vernietigingsgrond en dit beroep zal hierna behandeld worden. Indien dit beroep wordt verworpen, past het niet bij de hiervoor vermelde door de burgerlijke rechter te betrachten terughoudendheid dat het arbitrale vonnis toch vernietigd wordt op grond van de enkele schending van de disclosure-verplichting.

Gezien het voorgaande wordt het beroep op de vernietigingsgrond als bedoeld in artikel 1065 lid 1 onder c RV verworpen.

- 4.8.** Ter zake de hiervoor onder 2) vermelde vernietigingsgrond heeft Bivac eveneens aangevoerd dat het scheidsgerecht artikel 1039 lid 1 Rv heeft geschonden door partijen niet gelijk te behandelen. De rechtbank gaat echter onder verwijzing naar hetgeen zij onder 4.7 heeft overwogen aan deze stelling voorbij, nu Bivac hieraan dezelfde feiten en omstandigheden ten grondslag heeft gelegd als hiervoor onder 4.6 vermeld.

Bivac heeft ter zake deze vernietigingsgrond voorts aangevoerd dat de disclosure-verplichting is geschonden doordat [persoon 1] geen melding heeft gemaakt van zijn persoonlijke en zakelijke relatie met [persoon 4]. Indien deze relatie bekend was geweest aan het begin van de arbitrage

dan wel bekend was geworden tijdens de arbitrage had Bivac op goede gronden kunnen protesteren tegen de benoeming van [persoon 1] als arbiter dan wel [persoon 1] kunnen wraken. Een dergelijk protest dan wel wrakingsverzoek zou zijn geslaagd, althans een aanzienlijke kans van slagen hebben gehad, aldus Bivac. [persoon 2] heeft weliswaar gemeld dat hij verbonden was aan CICM, doch geen melding gemaakt van de betrokkenheid van [persoon 4] en [persoon 1] daarbij. De partijdigheid van het scheidsgerecht blijkt volgens Bivac voorts uit het feit dat het scheidsgerecht de door een medewerker van [persoon 4] vertaalde documenten heeft toegelaten, Procedural Order 9 heeft geschonden en zijn beslissing (mede) heeft gebaseerd op de verklaringen van de getuige [persoon 5], ondanks de bezwaren van Bivac hiertegen.

[gedaagde] heeft gemotiveerd betwist dat het scheidsgerecht partijdig is geweest.

- 4.9.** De rechtbank stelt voorop dat bij de beantwoording van de vraag of een arbitraal vonnis vernietigbaar is wegens strijd met de openbare orde in verband met een beroep op het niet onpartijdig of onafhankelijk zijn van een arbiter ingevolge het arrest van de Hoge Raad van 18 februari 1994, *NJ* 1994, 765 (Nordström/Nigoco) een strengere maatstaf dient te worden aangelegd dan wanneer het gaat om wraking of verschoning. Voor vernietiging van het vonnis op genoemde grond is alleen plaats wanneer feiten en omstandigheden aan het licht zijn gekomen op grond waarvan moet worden aangenomen dat hetzij een arbiter bij het geven van de arbitrale beslissing niet onpartijdig dan wel onafhankelijk was, hetzij omtrent diens toenmalige onpartijdigheid of onafhankelijkheid in zo ernstige mate twijfel mogelijk is dat het, de overige omstandigheden van het geval mede in aanmerking genomen, onaanvaardbaar zou zijn van de partij die in de arbitrage in het ongelijk is gesteld, te vergen dat zij zich bij de uitspraak neerlegt.

Bivac heeft betoogd dat in casu de lichtere maatstaf van artikel 1033 Rv gehanteerd dient te worden, aangezien haar door de non-disclosure de mogelijkheid tot protest dan wel wraking is ontnomen. De rechtbank gaat echter aan dit betoog voorbij. Bij een beroep op het niet onpartijdig of onafhankelijk zijn van een arbiter zal het in de regel gaan om feiten die pas na het wijzen van het arbitrale vonnis bekend zijn geworden en die tijdens de arbitrage aan een beroep tot wraking ten grondslag gelegd hadden kunnen worden. Ook in het hiervoor vermelde arrest van de Hoge Raad was dit aan de orde. Indien een arbitrage is afgerond dient een arbitraal vonnis in hoogste instantie echter – conform de bewuste keuze van de wetgever – in beginsel een definitief einde aan het geschil te maken. Uit het oogpunt van rechtszekerheid, rekening houdend met het (ook internationaal) algemeen onderschreven uitgangspunt dat een rechtsstrijd niet eindeloos moet kunnen duren en het zwaarwegende algemene belang van een effectief functionerende arbitrale rechtspleging, dienen de uitzonderingen tot het absolute minimum beperkt te worden. Dit brengt met zich dat ook in een geval als het onderhavige de door de Hoge Raad geformuleerde strenge maatstaf gehanteerd dient te worden.

- 4.10.** De rechtbank zal derhalve thans overgaan tot de beoordeling van de vraag of in casu aan deze maatstaf is voldaan. Zij merkt hierbij op dat nu Bivac de vernietigingsgrond inroept het aan haar is om voldoende feiten en/of omstandigheden te stellen die haar beroep kunnen dragen en dat op haar, bij een voldoende gemotiveerde betwisting door [gedaagde], de bewijslast rust.
- 4.11.** De rechtbank is van oordeel dat geen feiten en omstandigheden aan het licht zijn gekomen op grond waarvan moet worden aangenomen dat het scheidsgerecht bij het wijzen van het arbitrale vonnis niet onpartijdig dan wel niet onafhankelijk is geweest. Zij overweegt hiertoe als volgt.
- 4.12.** Uit het feit dat de arbiters de door een medewerker van [persoon 4] vertaalde documenten hebben toegelaten, kan deze partijdigheid niet worden afgeleid. Zoals eerder overwogen staat vast dat de medewerker een beëdigd vertaler was en is gesteld noch gebleken dat de vertalingen onjuist waren. Voorts is gesteld noch gebleken dat vertalingen van de zijde van Bivac zijn geweigerd. Uit een eventuele schending van een Procedural Order kan deze partijdigheid evenmin worden afgeleid. Zoals hiervoor overwogen hebben arbiters uitgebreid gemotiveerd waarom zij een schending van een Procedural Order niet aan de orde achtten.

Gesteld noch gebleken is dat deze motivering zo apert ondeugdelijk was dat daaruit de partijdigheid van het scheidsgerecht valt af te leiden. Ditzelfde geldt voor de beslissing van het scheidsgerecht haar beslissing (mede) te baseren op de verklaringen van de getuige [persoon 5] en aan de bezwaren van Bivac op dit punt voorbij te gaan. Het enkele feit dat de arbiters voor Bivac ongunstige beslissingen hebben genomen, is op zichzelf onvoldoende om op grond daarvan partijdigheid aan te nemen, ook indien bij deze beslissingen fouten zouden zijn gemaakt, hetgeen Bivac stelt doch [gedaagde] betwist.

4.13. Vast staat dat [persoon 2] lid was van CICM en dat hij dit middels vermelding op zijn curriculum vitae aan partijen kenbaar heeft gemaakt. Bivac heeft gesteld dat [persoon 2] melding had moeten maken van de betrokkenheid van [persoon 4] en [persoon 1] daarbij. De rechtbank gaat aan deze stelling voorbij, nu gesteld noch gebleken is dat [persoon 2] wetenschap had van hun betrokkenheid bij CICM. Voorts is de rechtbank van oordeel dat slechts op basis van zijn lidmaatschap niet kan worden aangenomen dat [persoon 2] partijdig dan wel afhankelijk was.

4.14. Vast staat dat de arbiter [persoon 1] een zakelijke relatie had met [persoon 4], de raadsman van [gedaagde], welke relatie hij niet heeft gemeld voorafgaand aan en tijdens de arbitrage. De rechtbank is van oordeel dat [persoon 1] hiermee zijn verplichting tot disclosure heeft geschonden, waardoor Bivac de kans is ontnomen om voorafgaand aan dan wel tijdens de arbitrageprocedure te laten toetsen of er op grond van deze relatie sprake was van een schijn van partijdigheid dan wel afhankelijkheid. Het valt ook niet uit te sluiten dat een protest tegen de benoeming van [persoon 1] dan wel een wrakingsverzoek tijdens de arbitrage op deze grond succesvol zou zijn geweest, zoals Bivac heeft gesteld. Gezien hetgeen hiervoor onder 4.9 is overwogen, is dat echter thans niet meer van belang. Thans dient getoetst te worden aan de in die rechtsoverweging vermelde strengere maatstaf.

[gedaagde] heeft nog aangevoerd dat Bivac op deze grond geen beroep op vernietiging meer toekomt, aangezien zij voorafgaand aan dan wel tijdens de arbitrage reeds bekend was met de band tussen [persoon 1] en [persoon 4], althans het aan haar valt toe te rekenen dat zij hiermee niet bekend was. Dit verweer wordt verworpen. Feiten op grond waarvan de daadwerkelijke bekendheid van Bivac met deze band kan worden aangenomen zijn gesteld noch gebleken. Nu op de arbiters een verplichting tot disclosure rustte, behoefde van Bivac niet verwacht te worden zelf onderzoek te doen naar eventuele banden tussen de voorgestelde arbiters enerzijds en [gedaagde] en zijn raadsman anderzijds.

4.15. De rechtbank acht het enkele feit dat [persoon 1] zijn verplichting tot disclosure heeft geschonden onvoldoende om tot het oordeel te komen dat hij daadwerkelijk partijdig dan wel afhankelijk is geweest. Gesteld noch gebleken is dat [persoon 1] zijn relatie met [persoon 4] bewust niet heeft gemeld teneinde [gedaagde] te bevoordelen en/of Bivac te misleiden.

4.16. De rechtbank is voorts van oordeel dat de relatie tussen [persoon 1] en [persoon 4] niet van dien aard was dat enkel op grond daarvan kan worden gezegd dat [persoon 1] partijdig of afhankelijk is geweest dan wel er zo ernstige mate van twijfel aan zijn onpartijdigheid dan wel onafhankelijkheid mogelijk is dat het onaanvaardbaar zou zijn van Bivac te vergen dat zij zich bij de uitspraak neerlegt. Zij overweegt daartoe als volgt.

Vast staat dat [persoon 1] en [persoon 4] betrokken zijn geweest bij de oprichting van CICM in 1996 en thans nog steeds beherend vennoot zijn. [gedaagde] heeft echter onbetwist gesteld dat er sinds de oprichting binnen CICM geen activiteiten van betekenis hebben plaatsgevonden.

Weliswaar heeft [persoon 1] vanuit CICM in 2002/2003 deelgenomen aan een consultatieronde over een wetsvoorstel, doch daarbij was [persoon 4] niet betrokken. Dat hiermee winst is behaald, is gesteld noch gebleken. Uit de overgelegde jaarstukken blijkt dat er in ieder geval sedert 2000 geen omzet is gegenereerd. Blijkbaar hadden [persoon 1] en [persoon 4] in 1996 (bijna 10 jaar vóór de benoeming van [persoon 1] als arbiter in onderhavige arbitrage) een gezamenlijke wil om een winstgevende onderneming op te zetten, doch dit voornemen is kennelijk niet van de grond gekomen. Niet is gebleken dat [persoon 1] en [persoon 4] onderling intensieve contacten (hebben) onderhouden om van CICM alsnog een succesvolle

onderneming te maken. Evenmin is gebleken dat zij uit hoofde van hun functie van beherend vennoot (intensief) contact met elkaar (hebben) onderhouden. [gedaagde] heeft onbetwist gesteld dat de wettelijke deponeringsverplichtingen door een trustkantoor worden afgehandeld. Er zijn derhalve onvoldoende feiten en/of omstandigheden gesteld dan wel gebleken om van een sterke zakelijke band te kunnen spreken.

Evenmin is komen vast te staan dat [persoon 1] en [persoon 4] een persoonlijke relatie hebben. Het enkele feit dat [persoon 4] op 10 november 2008 op een weblog van [persoon 1] een positieve reactie heeft achtergelaten, is onvoldoende om deze persoonlijke relatie aan te nemen. Deze persoonlijke relatie kan evenmin worden afgeleid uit de gezamenlijke oprichting van CICM, nu deze vennootschap is opgericht vanuit hun gezamenlijke professie en zowel [persoon 1] en [persoon 4] advocaat te Genève zijn, zodat het aannemelijk is dat zij elkaar in die hoedanigheid hebben leren kennen.

- 4.17.** Ook indien de door Bivac aangevoerde feiten in onderlinge samenhang worden gezien, kan dit niet tot het oordeel leiden dat het scheidsrecht bij het geven van de arbitrale beslissing niet onpartijdig of onafhankelijk was dan wel dat hieromtrent zodanige ernstige twijfel mogelijk is dat het onaanvaardbaar zou zijn van Bivac te vergen dat hij zich bij het arbitrale vonnis neerlegt. Ook het beroep op de vernietigingsgrond als bedoeld in artikel 1065 lid 1 onder e Rv wordt mitsdien verworpen.
- (...)

in reconventie voorts

(...)

- 4.20.** Bivac heeft als meest verstrekkende verweer aangevoerd dat [gedaagde] niet ontvankelijk is in de door hem ingestelde vordering, nu deze geen verband houdt met de in conventie ingestelde vernietigingsprocedure. Dit verweer wordt verworpen. Ondanks het bijzondere karakter van de door Bivac gevorderde vernietiging, is onderhavige procedure een gewone dagvaardingsprocedure en is [gedaagde] ingevolge artikel 136 Rv bevoegd een eis in reconventie in te stellen. De wet stelt nergens de eis dat de eis in reconventie dient samen te hangen met de eis in conventie. Evenmin sluit de wet een eis in reconventie in een procedure als de onderhavige uit.
- 4.21.** [gedaagde] heeft primair aan zijn vordering ten grondslag gelegd dat Bivac haar verplichtingen uit hoofde van de arbitrageovereenkomst niet is nagekomen. Artikel 28 lid 6 van de ICC-rules verplicht een partij vrijwillig het arbitrale vonnis na te komen en Bivac heeft dit niet gedaan, zodat [gedaagde] zich gedwongen zag executie-maatregelen te nemen. Bivac is deswege aansprakelijk voor de kosten die hiermee gepaard zijn gegaan, aldus [gedaagde].

Bivac heeft hiertegen allereerst aangevoerd dat de rechtbank niet bevoegd is, nu ook dit geschilpunt aan de arbitrage is onderworpen. Dit verweer wordt verworpen, aangezien slechts de geschillen die voortvloeien uit de overeenkomst zijn onderworpen aan arbitrage en niet de geschillen die voortvloeien uit de executie van het arbitrale vonnis. In het midden kan derhalve blijven of Bivac dit verweer tijdig heeft gevoerd, zoals door [gedaagde] is betwist.

Bivac heeft voorts aangevoerd dat artikel 28 lid 6 van de ICC-rules niet in de weg staat aan de vernietigingsprocedure. De rechtbank overweegt hieromtrent als volgt. In beginsel is juist dat op Bivac ingevolge genoemd artikel de verplichting rustte om het arbitrale vonnis vrijwillig na te komen. Voormeld artikel van de ICC-rules laat echter onverlet dat een partij gebruik mag maken van wettelijke mogelijkheden zich tegen (tenuitvoerlegging van) een arbitraal vonnis te verzetten. Het Nederlandse recht kent de mogelijkheid een vernietigingsprocedure te entameren. Deze procedure heeft weliswaar geen schorsende werking, maar de wet voorziet wel in de mogelijkheid om schorsing van de tenuitvoerlegging van het arbitrale vonnis te verzoeken. Het systeem van de wet brengt vervolgens met zich dat de partij die in het arbitrale vonnis is veroordeeld tot betaling van een geldsom hangende de schorsingsprocedure nog niet vrijwillig uitvoering behoeft te geven aan het arbitrale vonnis. Indien deze partij betaalt, is de schorsingsprocedure immers zinloos.

Bivac heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid schorsing van de tenuitvoerlegging van het arbitrale vonnis te verzoeken. Binnen een redelijke termijn na het moment dat deze schorsingsprocedure was afgerond, zijnde de beschikking van het hof 's-Gravenhage d.d. 9 februari 2010, heeft Bivac vrijwillig uitvoering gegeven aan het arbitrale vonnis door de hiervoor onder 2.10 vermelde betaling op 28 februari 2010.

Gezien het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat Bivac haar verplichtingen uit hoofde van de arbitrageovereenkomst is nagekomen.

(...)

Noot

Naar boven

Auteur: mr. M.C. van Leyenhorst

1. De casus in conventie – waartoe deze noot beperkt is – kan als volgt worden samengevat. BIVAC en een Venezuelaanse adviseur sluiten een overeenkomst. BIVAC betaalt een door de adviseur gestuurde factuur niet maar wordt in een daarop volgende ICC-arbitrage veroordeeld de factuur alsnog te voldoen. BIVAC ontdekt na afloop van de arbitrage dat één van de arbiters een zakelijke band heeft met de raadsman die de Venezolaanse adviseur bijstond. De arbiter had dat niet gemeld. BIVAC stelt dat, als de arbiter zijn zakelijke band met de advocaat van de adviseur zou hebben gemeld, BIVAC die arbiter met succes zou hebben gewraakt. BIVAC vordert vernietiging van het arbitraal vonnis wegens schending van de opdracht door het scheidsgerecht (ten onrechte niet voldoen aan de disclosure-verplichting) en schending van de openbare orde (omdat het vonnis gewezen is door arbiters waarvan er één niet onafhankelijk en onpartijdig geacht kan worden).
2. De Rechtbank oordeelt dat de arbiter zijn band met de raadsman van de adviseur had moeten *disclosen* en dat niet valt uit te sluiten dat een wraking succesvol zou zijn geweest. De rechtbank verbindt in het kader van de vernietigingsactie echter geen consequenties aan het achterwege laten van de disclosure.
3. Ik meen dat het oordeel van de rechtbank een verkeerd signaal afgeeft en geen navolging verdient. Een effectief functionerende arbitrale rechtspleging behelst niet slechts dat arbitrale vonnissen slechts zelden vernietigd behoren te worden maar – op langere termijn – ook dat de gebruikers van arbitrage vertrouwen houden in het systeem. Daartoe heeft de wetgever verschillende waarborgen in de arbitragewet ingebouwd die moeten zorgen dat iedere arbitrale procedure voldoet aan de fundamentele beginselen van een behoorlijk proces. Eén van die beginselen is het beginsel van onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de arbiter.^[1] Dit beginsel omvat dat er omtrent de onpartijdigheid van de arbiter geen gerechtvaardigde twijfel mag bestaan (artikel 1033 Rv). Een schijn van partijdigheid kan voldoende zijn voor een wraking.^[2] Een arbiter ten aanzien van wie een wraking gegrond wordt geacht, wordt vervangen; hij wordt ongeschikt geacht een arbitraal vonnis te wijzen.
4. Het vonnis van de Rechtbank impliceert dat een arbiter in strijd met de arbitragewet kan verhinderen dat de wettelijke waarborg van onafhankelijkheid functioneert en dat het arbitraal vonnis dat vervolgens wordt gewezen door een arbiter die – op grond van diezelfde waarborg – het arbitraal vonnis mogelijk niet gewezen zou mogen hebben, in stand blijft. De arbiter repareert dus zijn (mogelijke) ongeschiktheid door in strijd met de arbitragewet te handelen. Ik acht dat een principiële onjuiste uitspraak en vraag mij af of zij in lijn is met het door de Rechtbank aangehaalde Nordström-arrest (HR 18 februari 1994, *NJ* 1994/765 (*Nordström/Nievelt Goudriaan & Co*)).
5. Een arbiter dient op eigen initiatief melding te maken van feiten die, in de ogen van een partij, aanleiding zouden kunnen geven tot twijfel over zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid ('*disclosure*', artikel 1034 Rv). Het gaat logischerwijs om het melden van feiten die volgens de arbiter zelf onvoldoende zijn voor het bestaan van gerechtvaardigde twijfel aan zijn onpartijdigheid (want als de arbiter meent dat de feiten voldoende grond bieden voor het bestaan van gereede twijfel, dan moet hij zijn benoeming tot arbiter niet aanvaarden c.q. zich terugtrekken). De feiten moeten zodanig zijn dat zij subjectief gezien, dus in de ogen van een partij, twijfel zouden kunnen zaaien omtrent de onpartijdigheid van een arbiter. Een *disclosure* dient

dan ook vrij snel gemaakt te worden. Bij het beoordelen van de vraag of een bepaald feit gemeld moet worden kan de arbiter aansluiting zoeken bij de *IBA Guidelines on Conflicts of Interest in International Arbitration*, waarin onder meer een *Green List* staat met feiten en omstandigheden die niet aan partijen gemeld behoeven te worden.^[3.1]

6. Indien, door een disclosure of anderszins, een partij bekend wordt met feiten die bij die partij twijfel zaaien over de onafhankelijkheid of onpartijdigheid van een arbiter, dan kan die partij de arbiter wraken (artikel 1033 lid 1 Rv). Het staat partijen niet vrij daarvan afwijkende afspraken te maken.^[4.1]
7. Een wraking kan slechts gedurende de arbitrale procedure worden ingesteld. In het Nordström-arrest^[5.1] heeft de Hoge Raad beslist dat, indien een partij pas na afloop van de arbitrageprocedure feiten ontdekt die een wraking hadden kunnen rechtvaardigen, het arbitraal vonnis niet reeds op die grond vernietigd kan worden. Voor vernietiging van een arbitraal vonnis op grond van strijd met de openbare orde of de goede zeden (artikel 1065 lid 1 sub e Rv) moet een strengere maatstaf worden aangelegd dan voor een wraking. Voor vernietiging van een arbitraal vonnis is volgens de Hoge Raad pas plaats indien op basis van de vaststaande feiten

“moet worden aangenomen dat hetzij een arbiter bij het geven van de arbitrale beslissing in feite niet onpartijdig dan wel niet onafhankelijk was, hetzij omtrent diens toenmalig onpartijdig of onafhankelijk zijn in zo ernstige mate twijfel mogelijk is dat het, de overige omstandigheden van het geval mede in aanmerking genomen, onaanvaardbaar zou zijn van de partij die in de arbitrage in het ongelijk is gesteld, te vergen dat zij zich bij de uitspraak neerlegt.”^[6.1]
8. Waar (slechts) gerechtvaardigde twijfel voldoende grond vormt voor een wraking, vormt dit op zichzelf dus onvoldoende grond voor een vernietiging van het arbitraal vonnis.

De casus BIVAC

9. Terug dan naar het vonnis van de Rechtbank Rotterdam. In die casus ging de Rechtbank ervan uit dat de arbiter zich tijdens de arbitrageprocedure realiseerde dat er feiten of omstandigheden bestonden die bij partijen gerechtvaardigde twijfel zouden kunnen zaaien omtrent zijn onpartijdigheid en dat de arbiter die feiten ten onrechte niet aan partijen meldde.^[7.1] In het Nordström-arrest was dit aspect niet expliciet in de beoordeling betrokken. In het vonnis van de Rechtbank Rotterdam wel.
10. In de BIVAC-zaak was sprake van een zakelijke relatie tussen de door de adviseur benoemde arbiter en de door de adviseur ingeschakelde advocaat. Op zichzelf behoeft een zakelijke relatie geen grond voor wraking te zijn; de vraag of wraking geïndiceerd is hangt af van de aard en intensiteit van de relatie.^[8.1] Maar een zakelijke relatie zal al snel disclosure-plichtig zijn; het ligt immers voor de hand dat een partij, subjectief gezien, een zakelijke relatie tussen een arbiter en de advocaat van de wederpartij zorgelijk – en dus mogelijk een reden tot wraking – zal vinden.
11. De disclosure-verplichting van arbiters is veelal vastgelegd in het arbitragereglement en in de toepasselijke arbitragewet. In het BIVAC-geschil betrof het artikel 7 van het toenmalige ICC Arbitrage Reglement (thans artikel 11) en artikel 1034 Rv. Die verplichting is onderdeel van de (formele) opdracht van de arbiters. Schending van de disclosure-verplichting is daarmee een schending van de opdracht in de zin van artikel 1065 lid 1 sub c Rv.^[9.1] Voor een geslaagde vernietigingsactie dient de aangevoerde schending van de opdracht, zoals de Rechtbank ook overweegt, substantieel te zijn, althans: de rechter dient “bij zijn onderzoek of het scheidsgerecht de procedureregels heeft nageleefd terughoudendheid [te] betrachten”.^[10.1] Hoe duidelijker de schending van de disclosure-verplichting is (oftewel: hoe ernstiger de niet-vermelde feiten zijn) des te sneller zal m.i. moeten worden geoordeeld dat het niet-melden van de feiten door de arbiter een substantieel gebrek is geweest zodat het arbitraal vonnis aan vernietiging blootstaat. Ook zal dan des te sneller worden geoordeeld dat de wijze waarop het arbitraal vonnis is tot stand gekomen, in strijd is met de openbare orde. Zo bezien begrijp ik het oordeel van de Rechtbank wel, dat de schending van de opdracht (artikel 1065 lid 1 sub c Rv) – indien die ernstig genoeg is om tot

- vernietiging te kunnen leiden – in zekere zin wordt omsloten door de dan eveneens aan de orde zijnde schending van de openbare orde (sub e).^[11]
12. De Rechtbank besliste dat geen sprake was van schending van de openbare orde. De Rechtbank oordeelde dat niet was komen vast te staan dat de arbiter daadwerkelijk partijdig was geweest (was dat anders geweest, dan had het arbitraal vonnis vernietigd kunnen worden). Ook was er geen sprake van dermate ernstige twijfel aan de onpartijdigheid dat dit op zichzelf (r.o. 4.16), dan wel in combinatie met de overige aangevoerde stellingen van BIVAC (r.o. 4.17), kon leiden tot het oordeel dat het onaanvaardbaar zou zijn om van BIVAC te vergen dat zij zich zou neerleggen bij het arbitrale vonnis.
 13. De crux van het oordeel van de Rechtbank staat, of had moeten staan, in r.o. 4.17 van het vonnis. In wezen ontbreekt in die overweging een motivering. Niet duidelijk is of de Rechtbank daar mede het oog heeft op het niet-nakomen door de arbiter van de disclosure-verplichting. Als dit is meegenomen blijkt uit het oordeel niet welk gewicht daaraan is toegekend. Dat is vreemd, want de Rechtbank had eerder geoordeeld dat de arbiter de mogelijke grond voor wraking had moeten melden en dat de – daardoor voorkomen – wraking wellicht zou zijn toegewezen. Als de arbiter zou hebben voldaan aan de arbitragewet zou het arbitraal vonnis dus mogelijk zijn geweest door een andere arbiter. Waarom mag het arbitraal vonnis dan in stand blijven? De reden lijkt te zijn dat dit zou volgen uit het Nordström-arrest. Ik zou echter menen dat het Nordström-arrest deze uitkomst niet voorschrijft – en niet zou moeten voorschrijven.
 14. De Hoge Raad oordeelde in het Nordström-arrest zoals gezegd dat, als een wrakingsgrond ten aanzien van een arbiter pas na afloop van de arbitrale procedure bekend wordt, een vernietiging op die grondslag kan worden uitgesproken indien

“moet worden aangenomen dat hetzij een arbiter bij het geven van de arbitrale beslissing in feite niet onpartijdig dan wel niet onafhankelijk was, hetzij omtrent diens toenmalig onpartijdig of onafhankelijk zijn in zo ernstige mate twijfel mogelijk is dat het, de overige omstandigheden van het geval mede in aanmerking genomen, onaanvaardbaar zou zijn van de partij die in de arbitrage in het ongelijk is gesteld, te vergen dat zij zich bij de uitspraak neerlegt.”
 15. Het eerste scenario (“*in feite niet onpartijdig*”) levert geen probleem op; indien dat vaststaat kan het arbitraal vonnis vernietigd worden wegens strijd met de openbare orde. Het tweede scenario dat de Hoge Raad noemt ziet niet op de situatie waarin de partijdigheid vaststaat en zal dus zien op de situatie waarin (slechts) een schijn van partijdigheid aanwezig wordt geacht – zij het wellicht een ‘overtuigende schijn’.^[12] Ook in de situatie dat er slechts sprake is van (overtuigende) schijn van partijdigheid kan een arbitraal vonnis dus wegens strijd met de openbare orde vernietigd worden. Dan is wel van belang wat “*de overige omstandigheden van het geval*” zijn. In die afweging kan m.i. worden meegenomen dat de arbiter ten onrechte het relevante feit niet aan partijen heeft medegedeeld. De Rechtbank Rotterdam wilde dat niet (expliciet) meewegen.^[13] In het buitenland zijn voorbeelden te vinden van uitspraken waarin het niet-disclosen wel werd meegewogen bij het beoordelen van een vernietigingsactie.^[14]
 16. Het Nordström-arrest lijkt dus wel enige ruimte te bieden voor het vernietigen van een arbitraal vonnis op grond van een (overtuigende) schijn van partijdigheid, indien de arbiter de relevante feiten niet heeft disclosed. Het is echter onzeker of de Hoge Raad dit zo voor ogen had. Daarmee is m.i. ‘precisering’ van het Nordström-arrest gewenst.^[15] Of die precisering zal inhouden dat de leer wordt aangepast (zoals in Nannini) of slechts wordt toegelicht is van ondergeschikt belang. Het gaat erom dat er een duidelijker aanwijzing voor arbiters beschikbaar komt. Tot dat moment doen arbiters er goed aan ‘*to err on the side of disclosure*’. Voor angst dat ruimhartig disclosen zal leiden tot vertragingstactieken is weinig reden; het scheidsgerecht is niet verplicht de arbitrageprocedure hangende een wrakingverzoek te schorsen en indien het verzoek met kennelijk misbruik van bevoegdheid is ingediend mag het scheidsgerecht onder omstandigheden zelfs eindvonnis wijzen.^[16]
 17. Volledigheidshalve wijs ik nog op een recentere toepassing van het Nordström-arrest: Rechtbank Den Haag 12 februari 2014 (*Güris/Bursa*) (ECLI:NL:RBDHA:2014:1752).

Voetnoten

Voetnoten

- [1.] Zie bijvoorbeeld W.D.H. Asser, *'Beginselen van een faire arbitrale rechtspleging'*, *TvA* 2013/40.
- [2.] Zie ten aanzien van wraking van rechters EHRM 24 mei 1989, *NJ* 1990/627 (*Hauschildt/Denemarken*), m.nt. P. van Dijk en EHRM 15 februari 2007, *NJ* 2007/536, m.nt. E.A. Alkema.
- [3.] Beschikbaar op www.ibanet.org/Publications/publications_IBA_guides_and_free_materials.aspx#conflictsofinterest. Zie pagina 18 van de Guidelines: *"The Green List contains a non-exhaustive enumeration of specific situations where no appearance of, and no actual, conflict of interest exists from the relevant objective point of view. Thus, the arbitrator has no duty to disclose situations falling within the Green List."* Deze Guidelines zijn niet bindend maar zijn een weergave van de internationaal aanvaarde 'best practice'. Nationale gerechten in verschillende jurisdicties hebben in hun beslissing naar de IBA Guidelines verwezen.
- [4.] Aldus de Minister van Veiligheid en Justitie in de Nota naar aanleiding van het verslag, Tweede Kamer, 2013-2014, 33611, nr. 5, p. 12.
- [5.] Hoge Raad 18 februari 1994, *NJ* 1994/765, m.nt. H.J. Snijders (*Nordström/Nievelt Goudriaan & Co*).
- [6.] Snijders merkt in zijn noot onder het arrest in de NJ (paragraaf 3) terecht op dat deze maatstaf *"iets cirkelachtigs"* heeft.
- [7.] R.o. 4.14 van het vonnis.
- [8.] Arbiters worden veelal benoemd vanwege hun specifieke deskundigheid op een bepaald vakgebied, welke deskundigheid haar weerslag zal hebben gekregen en/of zal zijn voortgekomen uit, een bijzondere affiniteit met en ruime ervaring binnen dat vakgebied (vergelijk ook A-G mr. Ten Kate in zijn conclusie vóór HR 24 december 1982, *NJ* 1984/86 (*Wagenaar/Baaij*)). Inherent daaraan is dat die arbiter in zijn professionele leven eerder te maken zal hebben gehad met de partijen (en/of hun advocaten) die juist in die sector actief zijn. Waar een rechter ervoor dient te waken dat hij geen zaak behandelt waarbij iemand uit zijn zakelijke kennissenkring als procespartij betrokken is (Leidraad onpartijdigheid van de rechter, aanbeveling 2), zou die aanbeveling voor de bedoelde categorie arbiters m.i. niet, of ten minste minder stringent, dienen te worden toegepast. Zie bijvoorbeeld Rb. Amsterdam 3 juni 1988, *TvA* 1989, p. 103. Vergelijk ook, in het kader van de beoordeling van de onpartijdigheid van een door de rechter benoemde deskundige: Rb. Haarlem 4 april 2007, *LJNB* 2309, r.o. 2.15 en 2.16, kenbaar uit HR 19 februari 2010, *NJ* 2011/121, r.o. 7.1.2 (*Chip(s)hol III/Schiphol*). De rechtbank overweegt daar terecht dat *"de deskundigen hun kennis en deskundigheid ter zake van de in deze zaak voorliggende materie nu juist hebben verworven doordat zij met zekere regelmaat in aanraking komen met allerlei betrokkenen in de Schiphol-regio, waaronder partijen in dit geding"*. Aan buitenlandse rechtspraak kan in dit kader bijvoorbeeld genoemd worden: U.S. Supreme Court Justice White, *Commonwealth Coatings Corp. v. Continental Casualty Company*, 393 U.S. 145 (1968): *"(...) arbitrators are not automatically disqualified by a business relationship with the parties before them if both parties are informed of the relationship in advance, or if they are unaware of the facts but the relationship is trivial. I see no reason automatically to disqualify the best informed and most capable potential arbitrators."*
- [9.] Op die grond is een vordering op de arbiter tot betaling van schadevergoeding op grond van wanprestatie denkbaar. Daarbij zal overigens veelal een reglementair exoneratiebeding een obstakel zijn (vgl. artikel 40 ICC en artikel 66 NAI) en zal het aantonen van schade complex zijn.
- [10.] R.o. 4.7 van het vonnis respectievelijk HR 17 januari 2003, *NJ* 2004/384 (*IMS/MoDSAF*), r.o. 3.3. Opmerking verdient overigens dat de terughoudendheid die de Hoge Raad in genoemd arrest voorschreef zag op de vraag of het scheidsgerecht het overeengekomen reglement correct had geïnterpreteerd en toegepast. Het is niet vanzelfsprekend dat deze terughoudendheid van de vernietigingsrechter evenzeer van toepassing is bij de vraag of het scheidsgerecht de Nederlandse arbitragewet correct heeft nageleefd.
- [11.] Zie r.o. 4.7 van het vonnis.
- [12.] Vergelijk ook Snijders in zijn noot onder het Nordström-arrest; hij spreekt daar van drie categorieën van twijfel aan de onpartijdigheid en onafhankelijkheid (paragraaf 3).

- [13.] Zoals blijkt uit het voorgaande acht ik het vreemd dat enerzijds het achterwege blijven van de disclosure geen zelfstandige betekenis toekomt in de vernietigingsprocedure omdat de wrakingsgrond toch wel in die procedure aan de orde zal komen (r.o. 4.7 van het vonnis), maar dat anderzijds die wrakingsgrond stringenter wordt getoetst omdat het achterwege blijven van de disclosure heeft verhinderd dat de grond pas in een vernietigingsprocedure aan de orde komt.
- [14.] Zie Cour d'Appel de Reims 2 november 2011 (*Avax/Tecnimont*): “*Que le défaut d'information de la société Avax sur ces faits, suivi d'une information incomplète et perlée de celle-ci, est de nature à faire raisonnablement douter de l'indépendance de Monsieur Jarvin et conduit à annuler la sentence du 10 décembre 2007.*” Zie ook het Zweedse Hooggerechtshof in zijn arrest d.d. 9 juni 2010 (Case No. T 156-09), waarin op basis van de Zweedse parlementaire geschiedenis werd geoordeeld dat het nalaten een disclosure te doen kan meewegen bij het bepalen of de arbiter partijdig moet worden geoordeeld, met name in twijfelgevallen en met name in gevallen waarin de subjectieve beleving van de arbiter beoordeeld moet worden. Beide uitspraken zijn op internet beschikbaar (ook in Engelse vertaling).
- [15.] Vergelijk het arrest waarin de Hoge Raad m.i. omging ten aanzien van de motiveringsvereisten die in het kader van een vernietigingsprocedure aan een arbitraal vonnis gesteld mogen worden: HR 9 januari 2004 (*Nannini / SFT*), *NJ* 2005/190, m.nt. H.J. Snijders, r.o. 3.5.2.
- [16.] HR 29 juni 2007, *NJ* 2008/177 (*AEGON / N.*), m.nt. H.J. Snijders en J. Legemaate, r.o. 3.4.2.
-